

[29.3.1955]

- 2 -

בדרך מאלכסנדריה לקהיר, ערב פסח תרע"ח, שעה 8 בבוקר.

הננו נוסעים לספר יציאת מצרים ולערוך הסדר על יד קברות פרעה. אך יציאת מצרים לאו דוקא, יותר נכון, יציאת ירושלים. זה המסע ימים סאנו באלכסנדריה. יצאנו מיפו האניה אלקית ביום ז' ניסן לשנות ערב ולמחרתו הגענו לאלכסנדריה של מצרים. מלבד ארבעת המגורסים נסעו רק יהודים אחדים, בעיקר ספרדים. כשרק נכנסנו לתוך תחום שלטונה של מצרים נאסרנו. מא"י גורשנו בחיר בתנודי האינטרסים העות'מאניים וכאן נאסרנו על עות'מאניהנו. הועמדו שוטרים מיוחדים ונאסרנו. נאסר עלינו לבוא בדברים עם מי שהוא. ע"ד בואנו נודע תיכף בעיר והעסקנים השתדלו אצל הרשות להלצנו מהמאסר. בסיוע הקונסול האמריקני, שהבאנו לו מכתב מהקונסול האמריקני שבירושלים - עלה סוף סוף הדבר ובט' ניסן בשעה 4 התירו לנו לפלות על החוף. אחרי בדיקה מעולה בבית-הכנס הכריזו מהוך בפרי את התרכים והניחו אותם לבקרת. בבית הכנס פגשנו אלכסנדר וחמדה. אחרי גמר כל הפורמליות ונכילת הערבות כאה יוד. בשבילנו שלא נהערב בפוליטיקה וכדומה - הוצאנו סוף סוף לחופש גמור - אחרי סני חרדים של מאסר והשגחת המסמך.

נכנסנו להוטל של הנילוס - הוטל רגיל של כרך. המחירים הגונים - 5 פר' ליום רק בעד החדר. מה מתאכסנים הרבה מזלנו. כאן גם המסרד של הועד הזכני. לשטח, "תל-אביב" - בית-אכל.

בדרך. סני עברי הרכבת מיסור. פתאום, כמד ימין רצועת מים - דראו הני זחל לא רחבה ביותר. עוד מעט ובס' מצד השמאלי מתרעת רצועת מימית - הדומה יותר לשפך בצה. הרצועה מימין הולכת פתאום ומתרחבת ומרחוק מנצנצת סירת ספרדים. רוח קרירה כושבת והאפק מסוס עבים רק אילנות הדקלים מזכירים שבארץ טרופית אנו עוברים.

כפר ערבי כבתי חמר ומטמורות - הכל כמו אצלנו. רצועת המים נעלמת ומסני העברית מיסור שטוח. תחנת אזהב-חורשיד. השדות חרושים יפה יפה, ערוגות ערוגות ותעלות מים עוברות ומצקות האדמה. טוב מופיעים המים ומים סקין החול; טוב בצות, בצות סנתיבשו ושוב מיסור, דומה כאילו נלחמת האדמה במים, פעם מנצחת זו ופעם כובשים אלה. הנה משהירה מסכאל חורשה וסוריקים שדות. עמק ראשיים רועים באהו. וכמרי בתי חמר צהובים מזכירים מולדת.... הגענו לתחנת.

בשעה חשע לדמנהור, עירה הגונה, בנויה מסני עברי הרכבת. נגש אלי ערבי, מוכר עתונים ומפציר בי לקנות העתון, עתון טוב, הוא אומר. יש בו ידיעות מהורכיה. הוא מכיר על פי הפס שלי שבאתי מהורכיה.

תחנת ספת אל מלור, נחל צר אך שוטף מספאל לפסי הברזל. המים עזים ומפצרים כימיהם בשיא גלים. התעלות חוצות את השדות. הפלחים עובדים בשדה

* חורשים בראמים ובשורים. סוסים לא נראים כלל.

תחתנה טוח, שעה 1 אח"צ.

יצאנו סאלכסנדריה בשעה 7½ וכבר השעה אחת וקהירו עדיין לא נראית. הגידו לנו בשלוש שעות נבוא למחוז חפצנו. כשבאנו לרכבת ולא מצאנו את אלכסנדר שהתעתד לנסוע יחד אש אתנו, היינו בטוחים שאיחר את הרכבת. פתאום נודע לנו בחצי הדרך, כשהגיעה שעת עמד ואנו סברנו שכבר הגענו לקהירו, שאנו בעצמנו איחרנו את הרכבת הרצויה ברבע שעה. אותה הרכבת הכגיעה באמת במשך שלש שעות לקהירו, וכנראה שאלכסנדר נסע ברכבת זו. והנה עוברות השעות וכאילו אין קץ לנסיעתנו. רכבתנו מסרבת לאט לאט את דרכה, עומדת ומסתהנה הרבה זמן בכל תחנה, והנוף חד-הגון - מתחיל כבר להלאות ולשעם את הראיה.

תחתנה קלויב שעה 1½. מרחוק נראים כבר החולות, הים הצהוב של מדבר אפריקה. מרחוק מאפילים צללי גבעות - ראין זה צל הרים כהרים? אוי-חול מהמרים בקצה האפק והדקלים מזדקפים וארבות העשן של הפבריקות הבנויות פה ושם מוזרות כל כך בתוך ציור נוף זה. והנה נראית העיר המעטירה - קהירו. עוד רגעים אחדים ואנחנו בלב מצרים. שעה 2. אנחנו בעיר.

30.3.51 קהירו, בית הנכבא, ש"ו ניסן, תרעה. הנה רעמסס השני לפני. עוד השנים העליונות בולטות ושערות מצבע פסתן כהר בכאתו ובגבהתו יד אחת מורמה. צואר ארוך והזפק כולס, מכוסה בבד צהוב. החוסם עולה בשפוע סמוך לעיננו ויורד ישר - בכלל, פנים אופיים. אה בקורנו במוזיאום שהתחלנו בבוקר, ואח"כ בגן-החיות שסיימנו בבין השמשות, וקנחנו בסיור על פני הנילוס לאור הלכנה המלאה. היאור היה רוע כראש.

1.4.51 יז' ניסן. בבוקר נסענו להליופולים - עיר החרס. זוהי תל-האביב של האנגלים בקהירו. עיר בנויה על קצה המדבר.

בקורנו בצהריים את אל-מזהר, מיסדו גוהר לפנא 800 שנה. לפני א 170 שנה הרחיבו עבדאל-רחמן נחיאור.

לפני הכניסה יש כפה (קבה) עתיקה *עתיקה* ערבים ובמרכז העליון מגן-דוד.

בשעה 5 לפנות ערב אנו יוצאים לפירמידות. נוסעים בסראם כשעה וחצי. עוברים את גדר הנילוס (זהו הגשר השני שאנו עוברים. כבר פה לפ אתמול לפנות ערב עברנו את הגשר הפוביל לגן-החיות). אחר כך ראנו עוברים גשר המוטל על פני תעלה של הנילוס. מרחוק, מעטף ערפל חול כהה, נשקפות אלי הפירמידות. שדות מריקים מפרידים ביניהם, אך הסראם מקרב אותנו מרגע לרגע. משכאל נמתח תעלה. ועל שפתה חורשה כבתוכה קיימים ארסונות וחיות. מיפני שדות ובתי כפריים. ממרחק הרי חול או חמר. פה ושם מזדקפים דקלים. כבר ערבי של בתי חמר אלה פלסתהנה, רק החלונות הירוקים שבכמה צריפים

